

GAZETA HANDLOWA.

Nr. 151.

Warszawa, dnia 2 (14) lipca. Środa.

1869.

Cena prenumeraty: w Warszawie: kwartał rsr. 2 kop. 50; miesięcznie kop. 70. Za odosłanie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5. Numer pojedynczy kop. 5. Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesarstwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartał rsr. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i wiadomości wszelkiego rodzaju przyjmuje Redakcja Gazety za opłatą od wiersza drobnym pismem lub za jego miejsce po kop. 5.

Biuro Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiej w drukarni pod Numerem 619.

TELEGRAMY GAZETY HANDLOWEJ.

Petersburg, 13 lipca. Na dziś odbytem ciągnięciu pożyczki premiowej 1ej emisji wygrały: Ser. 11,498 Nr. 11 rsr. **200,000**; Ser. 10,088 Nr. 13 rsr. **75,000**; Ser. 2325 Nr. 18 rsr. **40,000**; Ser. 16,307 Nr. 19 rsr. **25,000**; Ser. 8788 Nr. 35, Ser. 16,474 Nr. 33, Ser. 13,680 Nr. 34 po rsr. **10,000**; Ser. 4341 Nr. 47, Ser. 16,283 Nr. 43, Ser. 742 Nr. 48, Ser. 7271 Nr. 39, Ser. 8536 Nr. 43 po rsr. **8,000**; Ser. 14,774 Nr. 43, Ser. 1000 Nr. 11, Ser. 13,259 Nr. 1, Ser. 295 Nr. 15, Ser. 3573 Nr. 19, Ser. 13,041 Nr. 12, Ser. 1548 Nr. 35, Ser. 347 Nr. 21 po rsr. **5,000**; Ser. 13,042 Nr. 11, Ser. 18,129 Nr. 38, Ser. 6046 Nr. 15, Ser. 1770 Nr. 24, Ser. 5685 Nr. 32, Ser. 10550 Nr. 2, Ser. 4757 Nr. 14, Ser. 12,979 Nr. 20, Ser. 11,326 Nr. 32, Ser. 8690 Nr. 45, Ser. 19,286 Nr. 11, Ser. 14,507 Nr. 29, Ser. 17,338 Nr. 44, Ser. 11686 Nr. 34, Ser. 8760 Nr. 40, Ser. 18793 Nr. 30, Ser. 19,824 Nr. 9, Ser. 13,303 Nr. 11, Ser. 19,946 Nr. 19, Ser. 10,173 Nr. 48 po rsr. **1,000**.

Paryż, 13 lipca. Dekretem cesarskim senat zwołany został na dzień 2 sierpnia, zaś nadzwyczajne posiedzenie ciała prawodawczego odroczone. „Journal officiel” pisze: W skutek wczorajszej rady ministrów, podani się do dymisji ministrowie; cesarz przyjął ich dymisję. Ministrowie sprawują dalej urzędy aż do chwili zamianowania nowego gabinetu.

Dymisya Rouhera jest stanowczą. Do nowego gabinetu wstąpić mają: Segris, Louvet, Talhouet, Chevaudier i Drouyn de Lhuys.

Warszawa, dnia 14 lipca.

Długie narady toczono w łonie ministerium francuzkiego doprowadziły nareszcie do rezultatu, który objawiony został ciału prawodawczemu na posiedzeniu w dniu 12 t. m. za pośrednictwem mesażu cesarskiego. Po długich namysłach cesarz zdecydował się uprzedzić opozycję w izbie i sam poruszył kwestję reform wewnętrznych, która miała być przedmiotem przygotowującej się interpelacji stronnictwa pośredniego. Punkta w mesażu wyszczególnione, mają na celu roz-

szerzenie atrybucyj parlamentarnych ciała prawodawczego i po części idą dalej niż żądania stronnictwa pośredniego. Pomimo to wątpimy czy zdołają zadowolnić opozycję. Cesarz poruszając sam kwestję rozszerzenia instytucji liberalnych, wprowadzenie ich w wykonanie czyni zawisłem oł narad i uchwały senatu, mającego w tym celu wprowadzić bezzwłocznie być zwołanym, ale nie ma wyznaczonego terminu aż do którego ukończyć powinien narady, takowe więc ewentualnie w nieskończoność przeciągać się mogą bez wydania stanowczego rezultatu. Jednem słowem odwołanie się do senatu zdaje się mieć na celu zyskanie na czasie. Opozycja zaś spodziewała się prawdopodobnie w krótszym czasie rzeczy rozstrzygnąć. Mesaż cesarski nie wspomina także ani słowem o zmianie gabinetu, tymczasem więc status quo utrzymanym będzie. Ciekawa rzecz jaką z tych powodów w obec mesażu cesarskiego postawę przyjmie opozycja w zgromadzeniu prawodawczem; na opinie kraju, w ogóle biorąc mesaż przez p. Rouhera odczytany pomyślnie dla rządów cesarskich sprawić może wrażenie, ponieważ wszystkie żywioły lekkie, obawiające się wstrząszeń chętnie zadowolnią się widokiem reform, przez cesarza zapowiedzianych, a jeżeli taki w istocie okaże się skutek, oznacza to samem zmuszoną będzie do ogólniejszego postępowania, w przeciwnym razie bowiem mogłaby się ujrzyć bez dostatecznego w kraju poparcia.

Zapomniani od pewnego czasu fenieni zaczynają znowu dawać znaki życia tak w Anglii jak w Irlandyi i w Ameryce. W Londynie rocznica ogłoszenia niepodległości Stanów Zjednoczonych dała powód fenienom do urządzenia publicznej manifestacji, która zresztą spokojnie przeminęła. W Irlandyi z tego samego powodu w kilku znaczniejszych miastach, zwłaszcza w Korku, przyszło do starć z policją, wskutek których dosyć liczne przedsięwzięto aresztowania. Według wiadomości zaś z New-Yorku, jeden z najznakomitszych członków związku fenienów przedstawił się prezydentowi Grant, wyluszczaając mu zażalenie fenienów przeciwko rządowi angielskiemu i zdaje się, iż powiodło mu się przekonać prezydenta o słuszności tychże, ponieważ generał Grant wydał polecenie, ażeby rozpoczęte było śledztwo dla wykazania tych przypadków, w których rząd angielski aresztował poddanych amerykańskich w Irlandyi zamieszkałych. Jak wiado-

GAWĘDY EKONOMICZNE.

(Dalszy ciąg — patrz Nr 150).

— Masz pan wyborny pomysł. Co do mnie, jestem wielkim zwolennikiem stowarzyszenia, gdyż trudność jaką się czasami napotyka w połączeniu się, nagradza mnóstwem innych korzyści. Tylko zrobić ci uwagę; że przez to niezupełnie zniesiesz współzawodnictwo, powstanie ono bowiem między innymi pracownikami.

— Racja, nie pomyślałem o tem. Ale czyby nie można zaradzić tej niedogodności stowarzyszeniem wszystkich fabrykantów tego samego wytworu.

— Dla miasta wielkiego nie byłoby to rzeczą trudną. Ale i to nie wystarczyłoby, gdyż fabrykanci z prowincyi współzawodniczyliby z wami.

— Czyżby nie można i z nimi się stowarzyszyć?

— Wątpię, czyby to się dało uskutecznić na tak wielką skalę, lecz i tem nie zabiłoby się współzawodnictwa.

— Skądby też przyjsć jeszcze mogło?

— Z zagranicy, jeżeli tylko nie oddzielicie kraju murem chińskim; w takim razie publiczność straciłaby cierpliwość. W końcu, robie wam i to ustępstwo. Przypuszczam, że każda gałęź przemysłu w całej Europie jest ugrupowana w związki, i dyktuje, jakieś powiedział, prawa

publiczności. Ale zapomnijcie, że stanowicie część tej publiczności, i że jeżeli jesteście sprzedawcą wytworu, przez siebie tworzonego, jesteście nabywcą odnośnie do wytworów spożywanych. Będziesz wprowadzić sprzedawał drożej, lecz będziesz także i drożej kupował, i to nietylko przedmioty spożycia celem zaspokojenia potrzeb osobistych, ale i przedmioty potrzebne do swego przemysłu, materiały surowe, narzędzia, kapitały, mieszkanie i t. d., tak, że po zreasumowaniu wszystkiego, zniszczywszy współzawodnictwo, nie staniesz się bogatszym, przeciwnie, jak to zaraz wykażę, będziesz daleko uboższym. Tego samego doznałaby cała publiczność, gdyż wszyscy w społeczeństwie, są wytwórcami i społecznymi. Kapitalista nawet jest wytwórcą, gdyż kapitał jest potężnym narzędziem wytwarzania.

A gdyby wszyscy posiadacze tego narzędzia połączyli się tak jak wy, czego by nie omieszkali uczynić idąc za waszym przykładem, kazaliby sobie bardzo drogo płacić za wszystko w ogóle. Zresztą przypuszczenie to jest zupełnie płonne, ponieważ niepodobna połączyć w jakieś ołbrzymie stowarzyszenie wszystkich kapitalistów europejskich, rękodzielników, stolarzy, krawców, szewców i t. d.

— A dlaczegóż by państwo nie miało wziąć na siebie uregulowania pracy?

— Więcej by nie brakowało! czekałem na to tylko. Tę piękną myśl inni już mieli przed wami, i znaleźli nawet gorliwych zwolenników. Zresztą musieliście przyjsć do tego wniosku. System stowarzyszenia zupeł-

mo znaczna część fenienów w Irlandyi przytrzymanych, posiada obywatelstwo amerykańskie. Reklamacye ich jednak dotychczas ani w Londynie, ani w Washingtonie nie znajdowały uwzględnienia.

Z Konstantynopola donoszą o zmianie osób w ministerium. Szczegóły tej pogłoski podaliśmy poprzednio, dziś tylko nadmienimy, że przy tej sposobności nie wzmiankują nic o powołaniu do gabinetu księcia egipskiego Mustafy Fazyla, brata vice-króla egipskiego. Zda się więc, że doniesienie „Levant-Heralda” było przedczesne, co tymbardziej prawdopodobnem się zdaje, iż według telegramu do „Presse” wiedeńskiej z Konstantynopola pod d. 8 t. m. nie wiadano tam nic ani o zamianowaniu Mustafy Fazyla, ani o nowych krokach Porty przeciwko vice-królowi Ismaelowi paszy.

Natomiast potwierdzać się zdają wieści o przesileniu ministerjalnem w Grecyi. Zwrot taki już od dosyć dawna zapowiadały korespondencye z Aten. Po usunięciu się dotychczasowych ministrów najwięcej szans objęcia steru rządu ma mieć p. Kumunduros. Zmiana ta jeżeli istotnie nastąpi nie będzie miała żadnego znaczenia pod względem stosunków Grecyi do mocarstw zagranicznych, a mianowicie do Turcyi, z którą rząd helleński ciągle zostaje na jak najlepszej stopie.

Skupeczyna serbska z wielkim pośpiechem pracuje. Jeden z najważniejszych przedmiotów jej narad, rozpatrzenie i uchwalenie przedłożonego jej ze strony rejencyi projektu nowej konstytucyi już do skutku doprowadzony został. Większość zgromadzenia sprzeciwiała się tylko wyborowi do izby urzędników i adwokatów. Zresztą we wszystkich innych kwestjach panuje najzupełniejsza harmonia między rządem a reprezentacją kraju. Wiadomości z Bułgaryi, Bośni, Hercegowiny i Czarnogóry zaznaczają, że w tamtych stronach nie przestaje panować pożądana spokojność. Porta z nikąd chwilowo nie obawiając się zaczepki (bo i spór z Persją szczęśliwie załatwiony) redukuje armię i zabiera się do wprowadzenia w życie reform od dawna obiecanych a od niejakiego czasu już wypracowanych.

Układy Czarnogóry z Portą dotyczące odstąpienia pierwszej portu Spizza, spełzły na niczem a książę Mikołaj poruszenie na nowo tej sprawy oddzielił do chwili nastania więcej sprzyjających okoliczności.

Ems, 12 lipca. Przybył tu król pruski w najlepszym zdrowiu. Ludność przyjęła go z zapalem.

Paryż, 12 lipca. Na posiedzeniu dzisiejszem ciała prawodawczego, minister stanu Rouher otrzymuje głos dla odczytania następującej cesarskiej misywy: Przez oświadczenie moje z dnia 28 z. m. doniosłem wam, że na pierwszym zwyczajnem posiedzeniu przedłożoną wam zostanie decyzja co do projektów ustaw, mogących urzeczywistnić życzenia kraju. Ciało prawodawcze jednak zdaje się chcieć natychmiast poznać reformy, jakie postanowione zostały. Uważam za rzecz pożyteczną uprzedzić te życzenia. Jest mojem stałem postanowieniem rozszerzyć zakres działania ciała prawodawczego o tyle, o ile to się pogodzić da z podstawą, na jakiej opiera się konstytucya. Niniejszą misywą wyłuszczyć zamierzam uchwałę powziętą w radzie ministrów. Senat bezzwłocznie zwołanym będzie dla zbadania następujących kwestyj:

1) Ciału prawodawczemu przyznane ma być prawo ustanawiania porządku dziennego i wybierania biur swoich.

nego mieści w sobie mieszanie się państwa, znalazłaby się bowiem dosyć znaczna liczba przemysłowców, którzyby się troszczyli o zręczenie się niezależności, i którzyby chcieli pracować na własne ryzyko. Wówczas współzawodnictwo zjawiloby się na nowo.

Należałoby więc zmusić ich wbrew woli, a to może uczynić tylko państwo, ponieważ ono tylko rozporządza siłą publiczną. Oto mamy już państwo obowiązane urządzić, uporządkować, kierować i czuwać nad olbrzymim zakładem wielkiego kraju.

Zniesieszże, aby ktoś przyszedł z przepisami w ręku dyktując ci warunki na jakich masz pracować, kupować i sprzedawać? Lecz czyż ci, którym powierzycie spełnianie tych trudnych funkcji będą urobieni z gliny delikatniejszej jak ogół śmiertelników? Będą to istoty nieomyłne? Lub też może przypuszczacie, że wasze sprawy bardziej obchodzić ich będą jak was samych? Tym sposobem znieslibyście swoją osobistość, a to dlatego, że absolutyści wam mówią, jakoby wszystkie nieszczęścia wynikały z osobistości ludzkiej, jakby z niej nie wynikały i wszystkie dobra i nie wynagradzały obficie zła!

Widzieliśmy, że interes osobisty jest siłą niepohamowaną, która nas prze najprzód do szukania postępu, a następnie do zmonopolizowa-

2) Dotychczasowe formalności przy wnoszeniu i zbadaniu prawek mają być uproszczone.

3) Rząd przyjmie zobowiązanie przedkładania ciała prawodawczemu zmian taryf, zaprowadzonych w układach handlowych z państwami zagranicznymi zawartych.

4) Budżet ma być uchwalany rozdziałami, ażeby kontrolę ciała prawodawczego uczynić skuteczniejszą.

5) Pogodzenie mandatu deputowanego z niektórymi urzędami publicznymi, a mianowicie z urzędem ministra.

6) Rozszerzenie prawa interpelacji.

Rząd zbada także pytania interesujące senat. Skuteczniejsza solidarność między izbą a rządem, wynikająca z możności piastowania równocześnie funkcji deputowanego i ministra, obecność wszystkich ministrów na naradach izby, narady nad sprawami państwa w radzie ministrów, szczere porozumienie z większością przez kraj wybraną, wszystko to są rękojmię, do których dążymy we wspólną naszą pieczołowitość.

Już pokilkakrotnie objawiałem, jak dalece w interesie publicznym gotów jestem zrzec się pewnych prerogatyw. Zmiany, jakie zdecydowałem się zaproponować stanowią naturalny rozwój tych, które kolejno w instytucyę cesarstwa wcielone zostały. Nie mają one zresztą w niczem naruszyć prerogatyw powierzonych mi przez naród w jasny sposób, a na których zasadzają się główne warunki władzy państwa, będącej obroną porządku i społeczeństwa.

Belgrad, 12 lipca. Wczoraj ogłoszono urzędownie nową konstytucyę. (Nordd. Allg. Ztg. Ind. Bl.)

Telegramy Handlowe.

Szczecin, 12 lipca. (Targ zbożowy). Pszenica w miejscu 62—74; z dostawą w lipcu i sierpniu 73, we wrześniu i październiku 72, na wiosnę 70. Żyto w miejscu 59—61½; z dostawą w lipcu 58, w lipcu i sierpniu 54, we wrześniu i październiku 52½, na wiosnę 50.

Hamburg, 12 lipca. (Targ zbożowy). Pszenica i żyto w miejscu 116, w lipcu i sierpniu 118, we wrześniu i październiku 119½. Żyto z dostawą w lipcu za 5,000 zł 100, w lipcu i sierpniu 91, we wrześniu i październiku 89. W owsie interes spokojny. Okowity ceny niezmiennione. W kawie i cynku spokojnie. Oleju skalnego ceny niezmiennione, w miejscu 14; z dostawą w lipcu 13½, w sierpniu i grudniu 14½; bardzo piękne powietrze.

Londyn, 12 lipca. (Targ zbożowy). Targ dobrze olwiedzany, interes w pszenicy ożywiony, angielska i zagraniczna 1—2 sz. wyżej aniżeli w ostatnim tygodniu, angielskiej mało. Owies ½ sz. niżej przy ograniczonym interesie.

Antwerpia, 12 lipca. (Targ zbożowy) bez ożywienia. (Olej skalny). Rafinowany typowo-biały w miejscu 49½; z dostawą we wrześniu 51, w październiku i grudniu 53½. Nie ma zmiany.

Brema, 12 lipca. (Olej skalny). Standart white bez interesu.

Liverpool, 12 lipca. (Bawełna). Obrót 12,000 bel. Interes do brze idzie.

Middling Orleans 12½, middling amerykańska 12½, fair Dhollerah 10½, middling fair Dhollerah 10, good middling Dhollerah 9½,

nia go. Współzawodnictwo jest także siłą, służącą pierwszej za przeciwwagę, a to przez wydzieranie postępu z rąk jednostki; tym sposobem czyni go ojcowizną wspólną wielkiej rodziny ludzkiej. Te dwie siły, które można ganić gdy je rozważamy jako odosobnione, stanowią w połączeniu harmonię społeczną. Zobaczmy teraz, jakie jest działanie współzawodnictwa.

Dary przyrody, ta ojcowizna całej ludzkości, mogą być monopolizowane bądź przez posiadanie naturalne i bezpośrednie, bądź przez odkrycie sposobów nauczających jak mamy z nich korzystać, bądź też przez pośrednictwo kapitałów dostarczających nam środka zapanowania nad nimi. W tych różnych położeniach jedna lub więcej jednostek może kazać płacić bliźnim, nie tylko za usługi, ale i za pomoc udzieloną przez czynniki przyrodzone. Lecz my wykazemy monopol upadający w tych trzech wypadkach w skutek ustawicznego i przeciwważącego działania współzawodnictwa.

(Dalszy ciąg nastąpi).

fair Bengal 8½, new fair Oomra 10½, good fair Oomra —, Pernam 12½, Smyrna 10½, Egiptia 10½, Oomra w drodze będąca —.
(W. T. B., T. B. f. N. D.)

Korrespondencje Gazety Handlowej.

Hamburg, 9 lipca. (H. J. Merck et comp). Kawa. Powiększenie się żądań wywołało znaczne zakupy w celu ich zaspokojenia. To przyczyniło się do wzmocnienia cen. Sprzedano w ostatnim tygodniu 9000 worków Rio i Santos oraz 3000 Laguayra, w miejscu, — 3800 worków Rio per „Mainlust”, 1500 worków Santos per „Alert”, 1000 worków Santos per „Schön.”

Notujemy: Rio ord. 4—4½ sz., rzeczywiście ord. 4½—5½ sz., dobra ord. 5½—5¾ sz., przednia ord. 5½—6 sz., myta 6½—8 sz.; Santos ord. 4½—4¾ sz., lepsza 4½—4¾ sz., Campinas 4½—7 sz., Domingo 4½—7 sz., Laguayra myta 7—8½ sz., Trillanden 6—7 sz., Portorico 7—8½ sz., Maracaibo 5—7 sz.

Ceny drzewa farbiarskiego niezmiennione. Laguna drzewo kam-peszowe 7 bm. 4 sz., z dostawą 7 bm. 2 sz.—7 bm. Domingo roz-sprzedane. Spodziewają się dowozu 170,000 z Port de Paix. Jamaica 5 bm. 2 sz.

Drzewo żółte: Maracaibo 3 bm. 12 sz.—4 bm. Laguna 5 bm. 4 sz., Taspan 5 bm. 10 sz., Cuba 6 bm. 4 sz.—6 bm. 8 sz.

Drzewo czerwone: Lima 8 bm. 12 sz.—9 bm. Bimas Japan 9—10 bm., Sandel 2 bm. 4 sz.

Ceny indygo w skutek niepomyślnych wiadomości o zbiorach w Kalkucie mocno się trzymają. Zapasy nasze w gatunku Bengal piękny przedstawiają wybór po cenach 6 bm. 12 sz.—7 bm. 8 sz.

Towary tłuste. Żądania oliwy większe a w skutek tego ceny wyż-sze. Malaga 33 bm. Messyna 32 bm. 8 sz., prowianka 8½—9½.

Ceny oleju rzepakowego wyższe i mocno się trzymają. Płacono w miejscu 25 bm., z dostawą w październiku 25 bm. 6 sz.—25 bm. 8 sz., w maju 26 bm.

Ceny oleju lnianego również mocno się trzymają. W miejscu placono 22 bm. 12 sz.—23 bm., z dostawą w lipcu 22 bm. 8 sz., w sier-pniu i grudniu 22 bm. 12 sz.

W oleju palmowym interes spokojny. Prima Lagos 28 bm. 12 sz.—28 bm. 8 sz.

Olej kokosowy bardziej uwzględniony. Prima Cochin 35—34 bm Ceylon 30 bm. 8 sz.—32 bm.; Sidney 28—29 bm.

Korzenie. Cassia Lignea żądane po 12½ sz. Ceny Cassia Flores mocno się trzymają, 19—19½ sz., Cassia Vera 6½—9 sz.

Ceny imbiru niezmiennione, afrykański 2½ sz., bengalski 3—3½ Cochin 6—7 sz.

Ceny gwoździów mocniejsze. Zanzibar 3½—3½ sz. Amboina 5½—6 sz.

Ceny pieprzu trzymają się, Singapore 4½ sz., Penang 4½ sz., Aleppi brak, biały 6½—7 sz.

W pimencie usposobienie ośpałe 2½—2½ sz.

W żywicy interes spokojny, Amerykańska 3 bm. 6 sz.—6 bm. 8 sz., francuzka 4 bm. 12 sz.—6 bm. 8 sz.

Ceny oleju terpentynowego trzymają się. Ameryk. 19—19 bm. 4 sz., francuzki 20—20 bm. 8 sz.

Ryż. W towarze surowym nie było obrotów. Ceny towaru łuska-nego niezmiennione.

Jawa surowy 8—14 bm., takiż łuskany 12 bm. 8 sz.—20 bm., Bengal 7—9 bm. 8 sz., Patna 10 bm. 8 sz.—12 bm., Arracan surowy 6 bm. 8 sz.—7 bm., takiż łuskany 9 bm. 4 sz.—11 bm. 8 sz., Rangoon 6 bm. 12 sz.—7 bm., takiż łuskany 9 bm. 12 sz.—12 bm. 8 sz., Moul-main 6 bm. 12 sz.—7 bm. 12 sz., łuskanego brak. Bassein 6 bm. 8 sz.—7 bm., takiż łuskany 9—11 bm. 8 sz.

Wrocław, 9 lipca. (Wielna). Pomimo sprzyjającego usposobie-nia dla artykułu naszego, spowodowanego odpowiednim położeniem na targach zagranicznych, brak ożywienia w interesie trwa da-lej. Od czasu do czasu dochodzą zapytania o gatunki lepsze wełny z jarmarków pozostałych, lub po jarmarku dowiezionych. W ogóle zabrano z targu zaledwie 200 cetn. Niektórzy fabrykanci i handlarze z prowincji, jakoteż komisyonerowie tutejsi nabyli małe partje poznańskiej i polskiej wełny sukiennej po 50—55 tal., wełnę garbarską po 35—40 tal. i małą ilość przedniej szląskiej jednostrzy-żnej oraz wełnę jagnięcą po 65—75 tal. na rachunek Francji i Nie-miec południowych. O wełnę przednią bardzo się dopytywano; że je-dnak posiadacze obstają przy pełnych cenach zeszłorocznych, których nabywcy płacić nie chcą, interes więc w tym gatunku zarówno jak innych jest spokojny. Nowe dowozy wciąż trwają. W ostatnim tygodniu znowu otrzymaliśmy 2000 cetn.

Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

Czujemy się w obowiązku ostrzedz publiczność tutejszą, iż fir-my Rotschild et Comp. w Wiedniu ogłaszająca się w pismach tutej-szych ze sprzedażą obligów (kwitów udziałowych) ruskiej premiiowej pożyczki, nie trzeba brać za jedno z firmą znakomitą M. S. v. Roth-schild w Wiedniu.

— Przyczyny niskich cen wełny. J. C. Tellkampf ogłasza w „Ga-zecie Szląskiej” artykuł o przyczynach teraźniejszego obniżenia cen wełny. Czytamy tam między innemi: Twierdzono dosyć często, że niskie ceny wełny surowej przypisać należy powiększeniu wytworu takowej w Nowej Holandii. Ponieważ jednak trzody owcze wiele tam ucier-piały z powodu suszy, zwiększenia więc produkcji wełny nie można przypisać obniżeniu cen. Za to do jednej z przyczyn obniżenia za-liczyc należy wysokie cło amerykańskie na wełnę surową. Ameryka północna w teraźniejszej swojej taryfie celnej popełniła ten błąd, że nałożeniem wysokich cen na materiały surowe, zaszkodziła bardzo nie-tylko fabrykantom krajowym, ale i wytwórcom zagranicznym. Do-wodem tego jest właśnie wysokie cło na wełnę, które miało wytwór-com w Ameryce Północnej przyjść w pomoc i przez to zyskać ich dla systematu cel opiekuńczych tak jak fabrykantów wyrobów wełnia-nych. Ale wysokość tych cel nie przyniosła korzyści ani jednym, ani drugim. Przed podwyższeniem cła fabrykanci amerykańscy ku-powali wełnę na targach krajowych i zagranicznych, ale gdy nałożono cło tak wysokie, wełnę surową, wytworzoną w Europie, Australii, w Przylądku Dobrej Nadziei, w Buenos Ayres, przestano wysyłać na targi amerykańskie. Wełnę więc tę musiano wystawić na sprzedaż po rynkach europejskich i dlatego ceny jej znacznie spadły, przez to też niemieccy wytwórcy wełny w ostatnich latach znaczne ponieśli straty. W skutek tego fabrykanci europejscy zyskali nad amerykań-skimi nie tylko tę przewagę, że ceny wełny się obniżyły, ale że i cena robotnika spada; przyczem znajdują się w lepszym położeniu pieniąż-nem, podczas gdy fabrykanci amerykańscy cierpią także wiele z powo-du wypuszczenia znacznej ilości pieniędzy papierowych. Z tych więc powodów fabrykanci europejscy wyroby swoje mogą lepiej i taniej fabrykować, ponieważ ze wszech stron ofiarowano przednie gatunki wełny, tak dalece, że nawet wysyłka ich wyrobów do Ameryki po za-placeniu cła jeszcze się opłaca. Prócz tego wysokie cło amerykańskie od wyrobów przedstawia znaczne korzyści dla handlu przemysłowego który zwłaszcza od Kanady poczynając na wielką prowadzi się skalę, w niektórych np. miejscowościach, gdzie przed podniesieniem taryfy amerykańskiej kilku zaledwie kupców mieszkano, obecnie korzystne prowadzą interesa. Prócz tego przemysłnictwo bardzo się upowszech-niło na brzegach Ameryki Północnej.

To wszystko spowodowało, że fabrykanci amerykańscy zmuszeni są już to do ograniczenia swoich wyrobów na gatunki ordynaryjne (z grubiej wełny amerykańskiej), już nawet do zawieszenia wyplat. Te przeszkody zmniejszyły żądanie wełny amerykańskiej, jej wytwór, i obniżyły ceny. Doszło więc do tego, że wytwór wełny, który nowa taryfa amerykańska w opiekę wzięść miała, mniej wart obecnie jak przedtem. Od czasu tej taryfy ceny wełny płacone w pieniądzech papierowych o 40 % niżej stojących, nie są nawet takie jak przed woj-ną, kiedy wyplatę uskutecziano w złocie a cło było bardzo małe.

Tego samego doświadczyła także Anglia, kiedy na funt wełny nałożono tam 6 d. cła. Raport komisji w r. 1828 izbie lordów zło-żony, przekonał o ile to niekorzystnie na handel a nawet na ceny zboża oddziaływało i cło obniżono na ½—1 pensa na funcie. To spra-wiło nacychmiastowe podniesienie cen wełny amerykańskiej.

— Telegram podmorski między Chinami a Kalifornią. Towarzy-stwo amerykańskie otrzymało od rządu chińskiego przywilej połącze-nia portów chińskich linią telegraficzną. Linie chińskie zamierzają później połączyć linią podmorską przez „Pacific” z San-Francisco. Plan już został przedstawiony senatowi waszyngtońskiemu. Trudno-ści przy zakładaniu tej liny będą daleko większe jak przy linie atlan-tyckiej; łączącej świat stary z nowym. Odległość między Irlandią a New-Fundland wynosi 1900 mil angielskich, odległość zaś między San-Francisco a Chinami wynosi 7000 mil. Prócz tego na morzu spokojnem daleko trudniej dostać się do gruntu jak na oceanie Atlan-tyckim. Na długości nawet kilku kilometrów trudno było zgłębić grunt na oceanie Wielkim. Nie mniej jednak spodziewają się, że po-mimo tych wszystkich przeszkód niedługo będziemy mogli w kilka sekund w San-Francisco otrzymywać wiadomości z Hong-Kong.

